Meetnet Vleermuis Zoldertellingen

Het NEM Vleermuizen Zoldertellingen meetnet geeft de trends van de populatieontwikkelingen van ingekorven vleermuis en de grijze grootoorvleermuis. Daarnaast wordt de verspreiding van verschillende soorten onderzocht. De gegevens worden door vrijwilligers verzameld. Het meetnet is sinds 2007 onderdeel van het NEM, maar maakt dankbaar gebruik van reeds eerder verzamelde gegevens van grijze grootoorvleermuizen en ingekorven vleermuizen.

Zolders jaarlijks bezoeken?
Zolders waarop de grijze grootoorvleermuis en ingekorven vleermuis worden aangetroffen kunnen het best jaarlijks bezocht worden om kwalitatief goede gegevens te verzamelen voor het monitoren van de aantallen. Andere zolders kunnen eens in de drie tot vijf jaar worden bezocht om een goed beeld te verkrijgen van de verspreiding.

Het telseizoen 2014 is voorbij. De gegevens beginnen bij ons binnen te komen. De komende tijd zijn we bezig die te verwerken. Daarom in deze Telganger een samenvatting van het seizoen 2013.

Aantal bezochte objecten en getelde vleermuizen
In 2013 zijn meer dan 250 objecten geteld, een forse stijging ten opzichte van 2012 (figuur 1). Dat is voor een belangrijk deel het gevolg van de actie in Limburg door twee stagiaires die vooral naar verblijven voor de grijze grootoorvleermuis hebben gezocht en de zoektocht naar nieuwe verblijven van de ingekorven

vleermuis, om de in 2012 grotendeels zoekgeraakte groep dieren van klooster Lilbosch terug te vinden. In het totaal zijn iets meer dan 1200 dieren geteld, een daling ten opzichte van 2012 (figuur 2), ondanks dat er meer objecten geteld zijn. De nieuwe objecten zijn grotendeels objecten met relatief weinig of geen vleermuizen.

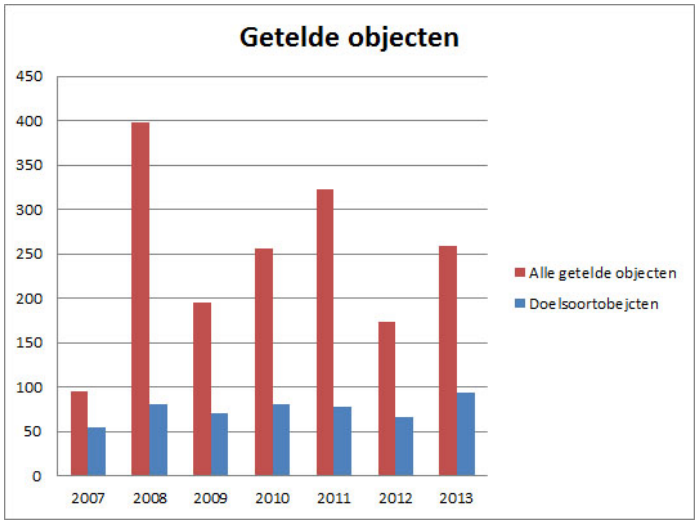

Figuur 1: Aantal bezochte objecten binnen het meetnet Zoldertellingen Vleermuizen in heel Nederland in de periode 2007-2013.

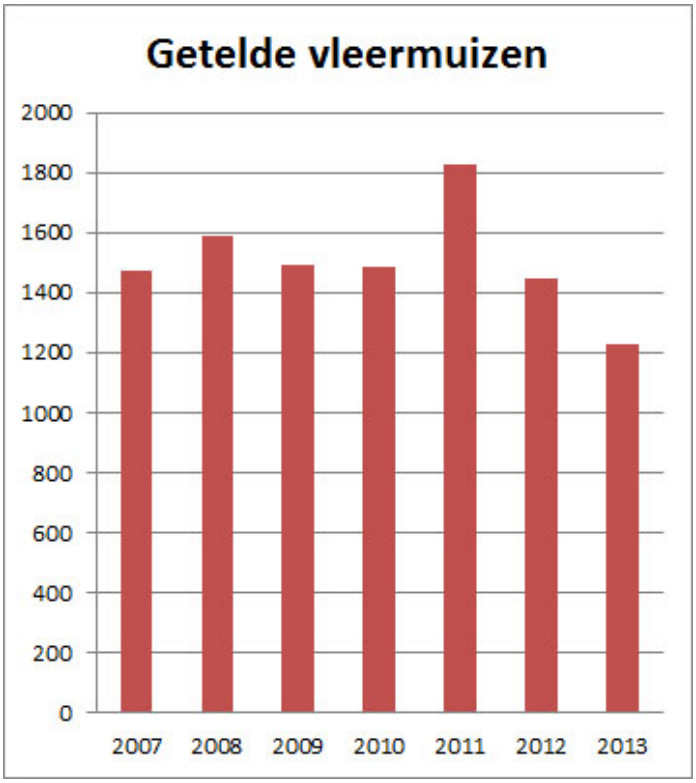

Figuur 2: Aantal getelde vleermuizen binnen het meetnet Zoldertellingen Vleermuizen in heel Nederland in de periode 2007-2013.

Doelsoorten

Kerk- of torenzolders of andere objecten waarin ooit een grijze grootoorvleermuis en/of een ingekorven vleermuis is aangetroffen, worden als 'doelsoort-objecten' gezien. Jaarlijkse telling van deze objecten is belangrijk om de populaties goed te kunnen monitoren. Figuur 1 laat het aantal getelde doelsoort-objecten zien sinds 2007. In 2013 kon het Bureau van de Zoogdiervereniging acht nieuwe doelsoort-objecten toevoegen als gevolg van de gerichte zoekactie naar verblijven van de ingekorven vleermuis (figuur 3) en 15 nieuwe doelsoort-objecten voor de grijze grootoorvleermuis (figuur 4) in Limburg en Noord-Brabant.

Ondertussen kennen we een groot aantal objecten waar de grijze grootoorvleermuis en/of de ingekorven vleermuis voorkomt of voorkwam (figuur 5). Hoe meer objecten we van de doelsoorten kennen en tellen, hoe betrouwbaarder de trends. Ook als er geen dieren meer worden aangetroffen.

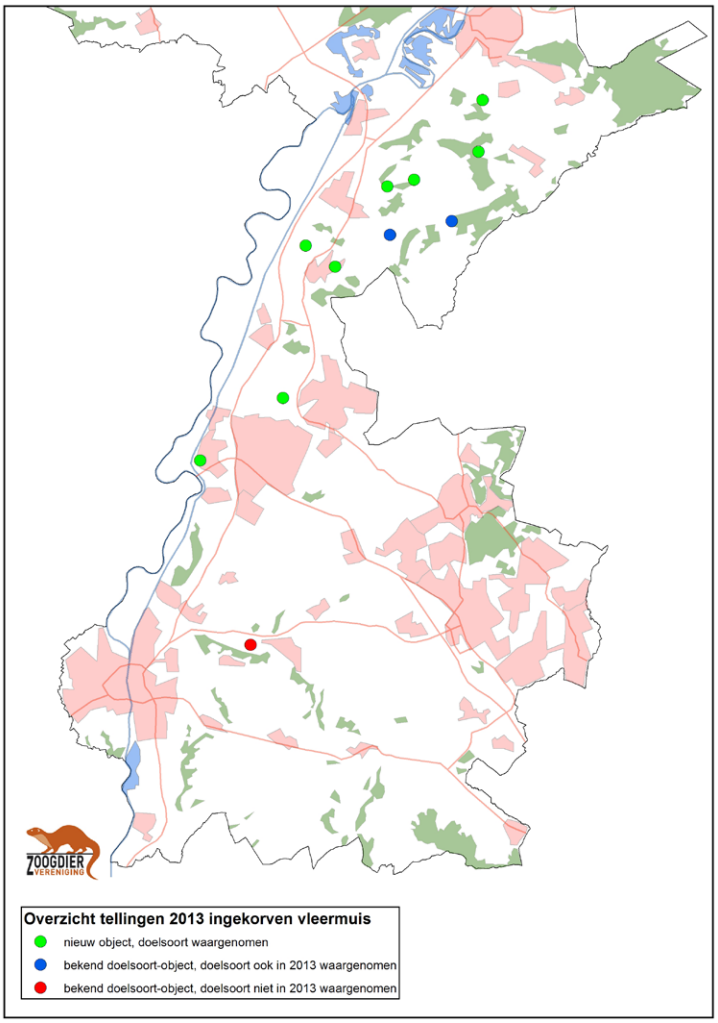

Figuur 3: Overzicht van de ligging van objecten die in 2013 zijn bezocht en waar ooit een ingekorven vleermuis is aangetroffen.

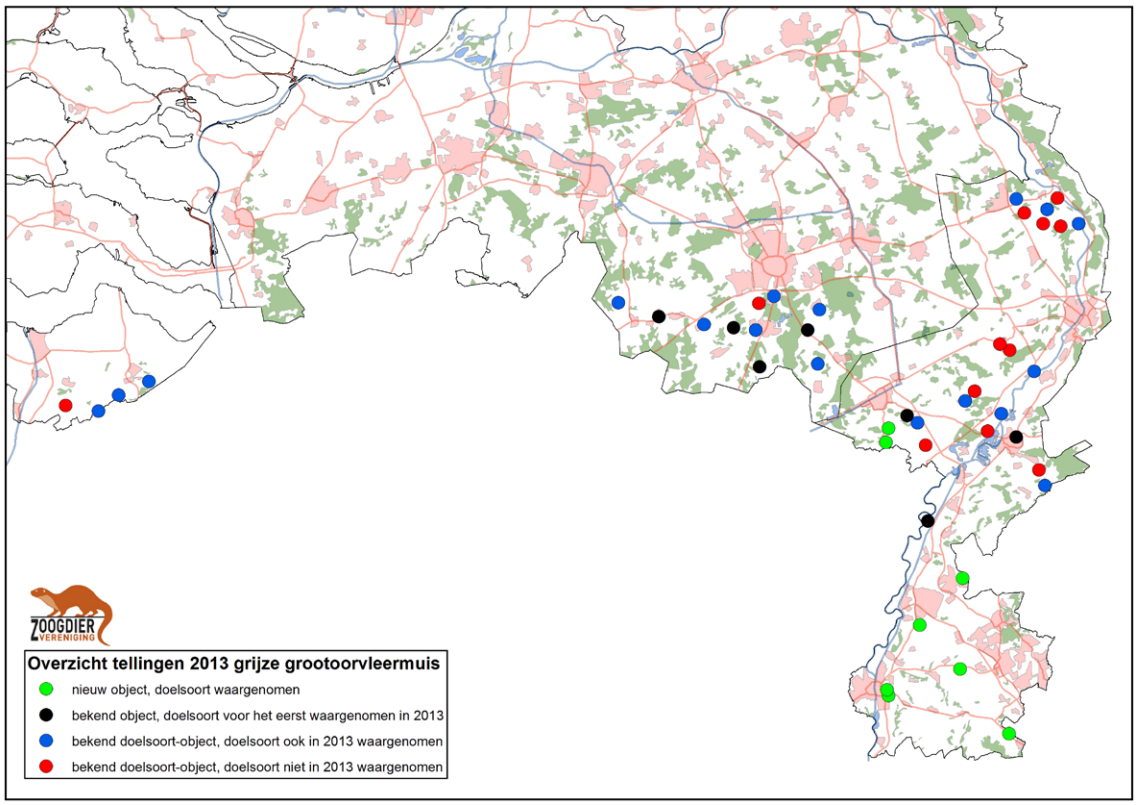

Figuur 4: Overzicht van de ligging van objecten die in 2013 zijn bezocht en waar ooit een grijze grootoorvleermuis is aangetroffen.

Overige soorten

Binnen het meetnet worden ook andere soorten geteld (zie figuur 5 voor de ligging van alle objecten). Figuren 6 en 7 geven de aantallen per soort. Laatvliegers en grootoorvleermuizen zijn goed vertegenwoordigd, maar de aantallen per soort vertonen jaarlijks grote variatie.

De gegevens van de niet-doelsoorten zijn met name van belang voor verspreidingsdata (daarover meer in de volgende telganger).

Tellers gezocht

Er zijn nog veel zolders en torens waarvan niet bekend is of er vleermuizen verblijven of waar wel vleermuizen van bekend zijn, maar die al langere tijd niet geteld worden. Heb jij tijd en zin om deel te nemen en zo het meetnet uit te breiden? Meld je dan aan via de website; http://www.zoogdiervereniging.nl/node/1656, of mail naar neeltje.huizenga@zoogdiervereniging.nl

Zonder de hulp van de vrijwilligers die de tellingen uitvoeren en de gegevens verwerken en opsturen, is dit meetnet niet mogelijk. Wij willen hen daarom van harte danken voor hun inzet en hopen dat zij daarmee nog vele jaren met veel plezier door zullen gaan. Wij staan open voor ideeën of suggesties voor uitbreiding of ondersteuning van het meetnet. Aarzel daarom niet en neem contact met ons op via neeltje.huizenga@zoogdiervereniging.nl of marcel.schillemans@zoogdiervereniging.nl

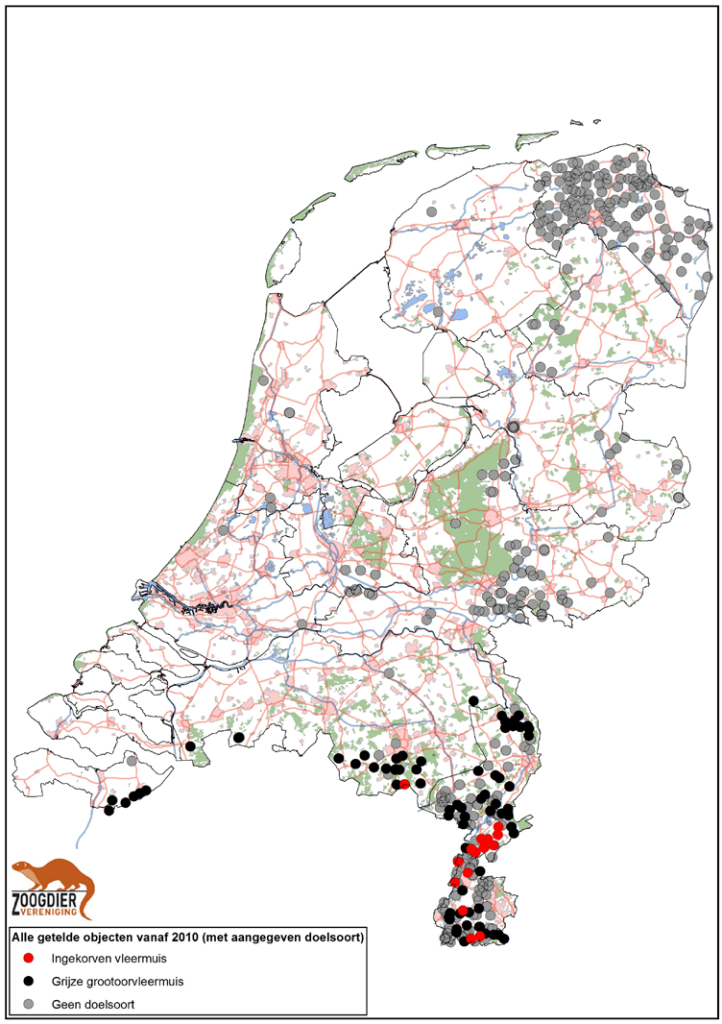

Figuur 5: Overzicht van de ligging van bezochte objecten binnen het Meetnet Vleermuis Zoldertellingen in de periode 2010-2013.

Meetnet Vleermuis Zoldertellingen

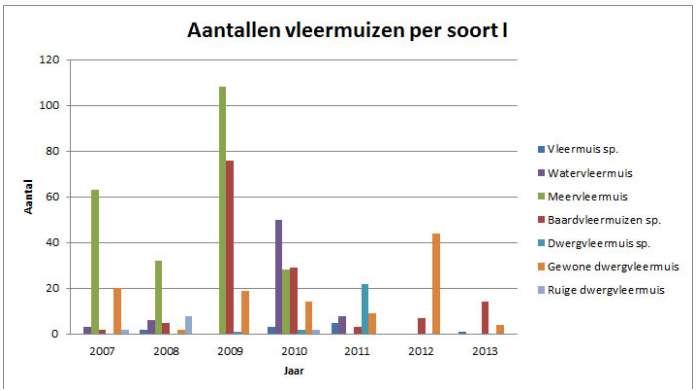

Figuur 6: Aantal getelde vleermuizen per soort in heel Nederland binnen het Meetnet Vleermuis Zoldertellingen in de periode 2007-2013.

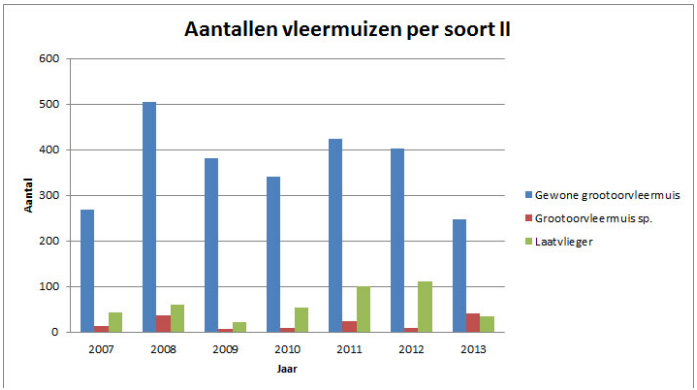

Figuur 7: Aantal getelde vleermuizen per soort in heel Nederland binnen het Meetnet Vleermuis Zoldertellingen in de periode 2007-2013.

Het meetnet Vleermuizen Zoldertellingen is onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Het CBS levert een bijdrage aan het meetnet door de trends en indexen te bepalen. Het Ministerie van Economische Zaken maakt het meetnet financieel mogelijk.

Tom van der Meij (CBS) en Marcel Schillemans, Landelijk coördinator Meetnet Vleermuis Zoldertellingen